Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5411 — 13/26 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1905 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — 6 ՐԱՄԱԶԱՆ 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5411

آره‌وك غزته‌سى ادارەخانەسى

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԻՒ, Ղալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գոյոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	դրս
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Մեռուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Անգլիացիք նախկին Հռոմայեցւոց պէս միշտ պատերազմ ունին ձեռքի վրայ: Սուլտանի պատերազմը հազիւ վերջացուցած՝ Թրանսվալին սկսան. ան ալ դեռ նոր աւարտեր էր, Սոմալի արշաւանքին ձեռք զարկին, զոր դեռ չվերջացուցած՝ ահա ուրիշ մը կը սկսին, այն է Թիպէթի դէմ: Եւ այս ամէնը միայն 5-6 տարիներու կարճ շրջանի մը մէջ: Հապա եթէ 10-20 եւ աւելի տարիներու ժամանակամիջոց մը նկատի առնենք, նոյն համեմատութեամբ անընդհատ պատերազմներու շարք մը կը տեսնենք Անգլիացւոց կողմէ մղուած աշխարհի տոյ եւ այլ կողմերը: Այս վիճակը բնական է աշխարհակալ տերութեան մը, ինչպէս է անգլիականը եւ ինչպէս էր նախկին հռոմէականը, որ նոյնպէս անընդհատ պատերազմ ընելու հարկին տակ էր, եւ մէկը չմնացուցած՝ ուրիշ մը կը սկսէր:

Թիպէթի պատերազմը որուն կը ձեռնարկեն այս անգամ Անգլիացիները, ինչպէս կը ծանուցանեն հասած լուրերը, ինքնին մեծ բան մը չէ եւ միջազգային քաղաքականութեան տեսակէտէն նշանակութիւն անգամ չպիտի ունենար, եթէ ծանօթ չըլլար թէ Թիպէթ այս միջոցին յարաբերութիւններ հաստատեց Ռուսիոյ հետ եւ գրեթէ Ռուսիոյ կը թնելով է որ ցուրտ վարուեցաւ Անգլիոյ հետ, մինչեւ անգամ մերժելով ընդունիլ անոր դրկելիք պատգամաւորութիւնը: Հետեւաբար՝ կարեւորագոյն խնդիրն է տեսնել թէ արդեօք Ռուսիա պիտի օգնէ՞ Թիպէթի վճռական վարկեանին մէջ, եթէ ոչ, այնպէս պիտի լքանէ զինքը, ինչպէս Գերմանիա լքեց Թրանսվալը՝ իր վեհապետին բերնով չնորհաւորական հեռագրով մը քաջալերելէ ետք անոր նախագահ՝ Ձէյմսընի հուլակաւոր արշաւանքին առթն:

Սա այժմ յայտնի չէ թէ Տալայի Լաման աւելի դիւանագէ՞տ քան նախկին նախագահը Քրիւկէր: Սա միայն յայտնի է թէ Թիպէթցիները աւելի շատ պիտի յաղթուին քան Պոէրները: Այլ ինչ որ աւելի զարմանալի է, սա է թէ Թիպէթ ալ Մանչուրիոյ պէս չինական կայսրութեան մէկ մասը կը կազմէ, եւ սակայն այսօր Անգլիա Չինաստանի հետ այնքան բարեկամ է, անոր մէկ մասին վրայ արշաւանքի ձեռնարկելով հանդերձ օրքան Ռուսիա՝ անոր մէկ ուրիշ նահանգը գրաւելով նստելով: Հետեւաբար եթէ Ռուսիա ձայն չհանէ ու թողու որ Անգլիա իր ուզածն ընէ Պուտտայականաց մեծ Բրմապետին (Տալայի Լամայի) երկրին մէջ, փոխարէն պիտի պահանջէ որ անիկա ալ իրեն բան չըսէ Մանչուրիոյ մէջ հաստատուած մնալուն եւ անկէ դուրս չելլելուն համար: Այդ պարագային՝ փոխանակութիւնը կատարեալ կ'ըլլայ: Մէկը միւսին ընելու բան չունենար: Կը մնայ անդին Ճաբան. անոր ալ ուրիշ կողմէ փոխարինութիւն մը կ'ըլլայ, զորօրինակ Քորէայի կողմէն, եւ ահա օրով ու քաղցրութեամբ Մանչուրիոյ ենդիրը կը լուծուի առանց արիւնհեղութեան եւ առանց իրարու դէմ թշնամական որարք մը գործուելու:

Արդարեւ այս վախճանը եթէ պիտի ունենայ Թիպէթի արշաւանքը, աշխարհի խաղաղութեան ողջակէզ մը եղած կ'ըլլայ երկրագունտի ամենաարծր լեռնադաշտը, եւ իր կրօնապետը կրնայ այժմէն իսկ բաղդակից համարել ինքզինքը հանգուցեալ Լէոն ԺԳ. Պապին, որուն՝ 33 տարի առաջ Հռոմ կորսնցնելուն պիտի նմանի ասոր ալ Լհասա մայրաքաղաքը ձեռքէ հանելը: Տալայի Լաման ալ, որ նոյն յարդն ու համարումն ունի աշխարհի բոլոր Պուտտայականներուն մէջ, ինչ որ Պապն ունի Կաթոլիկներուն մէջ, չպիտի կարողանայ դիմադրել անգլիական զօրքերուն եւ Լհասա քաղաքը ձգելով պիտի առանձնանայ իր Բոթալա լեռան մենաստանին մէջ, անկէ իր կրօնական իշխանութիւնը միայն վարելու համար, որ ինքնին պզտիկ բան չէ, վասն զի Պուտտայականները աւելի բազմաթիւ են քան կաթոլիկները, այն է 460 միլիոն իրենց բազմաթիւ ստորաժանումներովը, մինչ Հռոմէականները միայն 270 միլիոն են: Մի միայն Թիպէթի մէջ Տալայի Լաման իր տրամադրութեան տակ ունի 3000 վանք եւ 84 հազար Լամա (պատուական կրօնաւոր), թիւ մը զոր Թերեւս Պապը չունի Իտալիոյ մէջ իսկ: Նաեւ Տալայի Լաման կը պաշտուի իբրեւ բուն իսկ Պուտտայի ներկայացուցիչ, մինչ Պապը իրը փոխանորդ Քրիստոսի կը յարգուի միայն իր հետեւողներէն եւ ոչ թէ կը պաշտուի:

Ահա այդ Լամային դէմ է որ արշաւանք մը կը պատրաստէ Անգլիա, փոխանակ զի անիկա յանդգնութիւն ունեցեր է մերժել իր զրկել ուզած պատուիրակութիւնը, այսինքն չէ ուզած իրեն հետ յարաբերութիւն հաստատել:

Զմոռնանք ըսելու թէ Թիպէթի երկիրը աշխարհի ամէնէն բարձր լեռնադաշտն է, այն է 4000է 5000 մէթր: Ամառները խիստ կարճ եւ սաստիկ տաք կ'ընէ, իսկ ձմեռները երկայն ու սոսկալի ցուրտ, թէեւ Սիպերիոյ չափ հիւսիսային Սառուցեալ գօտիին մօտ չէ: Կը գտնուի 27էն 35 հիւսիսային լայնութեան աստիճաններուն տակ: մինչ Սիպերիոյ ամէնէն հարաւային աստիճանը 50էն վար չէ: Բայց Թիպէթի բարձրութիւնն է որ անոր չափ ցուրտ առաջ կը բերէ: Բնակիչները 6 միլիոնի չափ են, որոնցմէ շատերը ամբոխի կրօնաւոր կը դառնան, ինչպէս կիներն ալ կոյս մնալ կը սիրեն ի սէր Պուտտայի, որուն հասնելու համար միտապէս կ'աղօթեն հազարաւոր կանոններու մէջ:

Եւ յետոյ ամէնէն աւելի առանձնայատուկ բանն ասա է Թիպէթի մէջ, որ բազմայրութիւնը կը տիրէ հոն, մանաւանդ աւելի շատ, ստորին դասակարգի մէջ: Ասոր համար՝ իգական սեռը ընդհանրապէս անամօսին մնալով՝ վանքերը կը քաշուի եւ երկրին աճումն ալ խիստ դանդաղ կ'ընթանայ բնականաբար:

Գալով տարածութեանը, անտահման է. Բուքունսը երկրին հետ 1 ½ միլիոն քիլոմէթրէն աւելի է, այլ մեծ մասը լեռնային, ու անբեր անապատ, իր քաղաքները սակաւաթիւ են եւ ոչ բազմամարդ: Նոյն իսկ Լհասա մայրաքաղաքը 50 հազարէն աւելի բնակիչ չունի: Մնացեալները աւելի քիչուոր են: Իր քաղաքներէն մէկը, Թոքճալանկ, արեւմտեան կողմը, 4980 մէթր բարձր դիրքի մը վրայ է եւ հետեւաբար բոլոր աշխարհի բարձրագոյն քաղաքն է: Շուրջն ալ ոսկիի հանքեր կան: Թիպէթի կենդանիներուն մէջ ամէնէն նշանաւորն է այծը, որուն մազերը մետաքսի պէս կակուղ են եւ երկայն: Կը դերազանցեն նոյն իսկ Էնկիւրիի շատաւոր այծերը: Թիպէթի այս այծերու բուրդերով է որ կը չինուին Քաշմիրի եւ Լահորի ամէնէն ընտիր շալերը եւ Հընդկաստանի լաւագոյն գորգերը:

Բայց նիւթական ոչ մէկ բանի համար է որ Անգլիա կ'ուզէ ձեռք դնել այս երկրին վրայ եւ իր ազդեցութեան շրջանակին մէջ առնել, այլ միմիայն անոր համար որ Հնդկաստանի ճամբաներէն մէկն ալ դէպ Ռուսիոյ դիմաց: Ահա հոս է Թիպէթի խնդրոյն միջազգային կարեւորութիւնը:

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

Երկու այրերու միջեւ:

—Եթէ երկուքիս ալ ամուսնանանք, դիտես քանի՞ հոգի իրարու հետ «դուն»ով պիտի խօսին:

—Ո՛չ:

—Տասերկու հոգի, տե՛ս. ես եւ դուն՝ կ'ընէ երկու, դուն եւ կինդ՝ կ'ընէ չորս, ես եւ կինս՝ վեց, կինդ եւ ես՝ ութը, կինս եւ դուն՝ տասը, եւ մեր երկուքին կիները՝ տասերկու:

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (73)

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԷՐ

Է.

Արման Նորէն անձնատուր եղաւ իր սիրային ենթակայութիւններուն քաղցրութեան եւ իր տխուր աւելի ծանրացած դառաւ: Կամքի ուժով, յաղթած էր իր մարքն վանել Լիւսին, վեց շաբթուան միջոցին: Իր բացարձակ տիրապետող մը՝ Լիւսի նարէն գրուեց իր միտքը: Այդ մշտնջենական մտահոգութիւնը արտակարգ աւերումներ առաջ բերաւ կոմսին տնեցոտ ուղղին մէջ: Ինչ որ Լիւսիի հետ առնչութիւն չունէր, անհետացաւ անոր մտքին առջեւէն: Լիւսի միայն գոյութիւն ունէր հոն, միակ պաշտելի կուռքը, որուն կը մատուցուէին բոլոր աղերսները, կ'ուղղուէին բոլոր գործերն ու յոյսերը: Արման խօսակցէր թէ լուռ մնար, առանձին գնաւէր կամ բարեկամներով շրջապատուած ըլլար, միշտ Լիւսին կու գար աչքերուն առջեւ: Հաւաքումի մը մը միջոցին յանկարծ կը լսէր կոմսը, և տարտամնայուած ձայնով, ժպտուն շրթունքներով կը հեռեւէր լոյսերու խաղին հալեւին մէջ, կամ թեթեւ հիւլէներու պարին՝ արեգական ճառագայթի մը մէջ, կամ ծիծեռնակի մը քմահաճ թռիչքին՝ երկնքի մէջ: Լիւսիի վրայ կը խորհէր, ու Անտոնին մէկ նրբուղիին մէջէն անոր յամրաքայլ յառաջանալը կու գար իր աչքին առջեւ, իրեն ընկերացող կնոջ հետ, կամ արդեւ մարթի մը վրայ ընկղմանած՝ պարտէզի քէօշկին մէջ: Ու Արման կը զգուեցնէն փարախներով հեռու ըլլան շատ անգամ: Ինչ փոյթ, բաւական է որ պաշտօն մը, ափ մը տեղ է տրուեր հոն իրեն: Եւ ասիկա ի՞նչ բանի արդիւնք կը կարծէք որ ըլլայ:—Տարակոյս չկայ թէ իրենց պաշտօնին գիտակցութիւնը չունենալուն բացարձակ հետեւանքը. ա՛ւելի ոչ պակաս: Անաւասիկ պարագայ մը, որ արդէն ինքնին պիտի բաւէր դառնացնելու պաշտօնեայն մը ճակատագիրը: Եւ, յետոյ պաշտօնակիցներու հետ վարուիլ գիտնալու, մեծը յարգելու ազնիւ յատկութիւնը ունենալն զանձ:

Ասոնցմէ եւ ոչ մէկը ունենալէ զատ, շատ անգամ քաղաքավարական պզտիկ պարզ ցոյցերու մէջ իսկ կը թերանայ, նոյն իսկ իրենց Բարոնին հանդէպ: Երբեք չէ՞ք դիտած երբեմն գրագիրներ, — բաց խօսինք— որոնք թերթ կը կարդան կամ անձնական ուրիշ աշխատութիւններով կը զբաղին Զօրպանիին ներկայութեանը: Կարեւորութիւն ունի՞ իրենց համար: Անմիտներ:

Ու վա՛յ ան բարեսէրն որ աս տեսակ պզտիկ թերութիւններու առջեւ աչք կը գոցէ կամ թոյլատու կը դառնայ իր մէկ պաշտօնային նկատմամբ:

«Ինչ՞ուն» չատ բացայայտ է: Որովհետեւ Զօրպանիի մը թոյլատու այդ ընթացքը փոխանակ պաշտօնեան խրախուսելու կամ իր պաշտօնը իրեն յարգել տալու, կը շփոթէ, որով այդ պաշտօնեան ինքնավստահ հովեր մը առած, կը գտնուի յանախ անանկ թեթեւ լկտի, ու իր պաշտօնին ու դիրքին անվայել անանկ ընթացքներու կամ շարժումներու մէջ, որոնց, պաշտօնակից մէկն անգամ չպիտի կրնար հանդուրժել, ա՞ր կը մնայ Զօրպանին, որ գիտէք թէ ի՞նչ տեսակ վայրենական, անարդ թելադրութիւններու կը մղուի, երբ պզտիկ ասնձգութիւն մը զգայ իր արժանապատուութեան դէմ:

Հետեւութիւնը՞:— հարկ չկայ:

Քանիներ կը ճանչնամ, որոնք փընտռուած յատկութիւնները մէկ կողմ, վարուիլ մը գիտնալու կամ գոնէ ինքզինքին սիրցնելու չափ ազնուութիւն չունենալնուն, այսօր յաւիտենական դատարկութեան մը մատնուած՝ ցաւալիօրէն կ'ողբան իրենց ճակատագիրը, զոր իրենք գտնացուցին: Ցաւիտենական յուսահատները...:

ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԳԱՒԱՌԻ ԿԵԱՆՔԻՆ

Ս. ԽԱՉԻ ՎԱՆՔԸ

Այս անգամ գործս Ս Խաչի վանքի հոգաբարձութեան հետ է, եւ թո՛ղ թըղնամական աչքով չայուր գրածիս, վասն զի առելութիւն յաղեցնելու դիտաւորութեամբ չէ որ այս քանի մը տողերը կ'ուղղեմ անոր հասցէին, այլ վանքի մը չարը ի նկատի ունիմ: Հաստատ համոզուած եմ թէ արեւու նման փայլուն ճշմարտութիւն մըն է որ հանրային գործերու մէջ վարչական եւ մատակարարական խնդիրները ժողովրդի մը բարոյական տեսակէտը կը յատկանշեն: Հետեւաբար՝ ո՛րչափ աւելի խնամք եւ հոգածութիւն ի յայտ գայ անոնց մէջ՝ ապահովապես այնքան աւելի լաւ գաղափար մը կը կազմուի նոյն գործերու, վարիչ մարմիններու եւ ամբողջ հասարակութեան ալ վրայ:

Հոգիս մէկ երկու ամիս կ'ըլլայ որ սոյն վանքի հոգաբարձութեան մէջեւ ծագած երկպառակութեանց եւ գործերու անխնամ, երեսի վրայ մնալուն արձագանգ կ'ըլլայի նոյն այս սիւնակներուն մէջ, յոյս յայտնելով թէ անպատեհութիւնները մէկտեղն պիտի վերցուէին. բայց ընդհակառակը, տրթմով աւելի՛ եւ աւելի՛ ծաւալուն հանգամանք մը ստացան անոնք, մինչեւ որ հոգաբարձութիւնը ա՛լ ձանձրացած՝ լքեց ամէն ինչ, ու տնտեսութիւնը փարախներով հեռու ըլլան շատ անգամ: Ինչ փոյթ, բաւական է որ պաշտօն մը, ափ մը տեղ է տրուեր հոն իրեն: Եւ ասիկա ի՞նչ բանի արդիւնք կը կարծէք որ ըլլայ:—Տարակոյս չկայ թէ իրենց պաշտօնին գիտակցութիւնը չունենալնուն բացարձակ հետեւանքը. ա՛ւելի ոչ պակաս: Անաւասիկ պարագայ մը, որ արդէն ինքնին պիտի բաւէր դառնացնելու պաշտօնեայն մը ճակատագիրը: Եւ, յետոյ պաշտօնակիցներու հետ վարուիլ գիտնալու, մեծը յարգելու ազնիւ յատկութիւնը ունենալն զանձ:

Ասոնցմէ եւ ոչ մէկը ունենալէ զատ, շատ անգամ քաղաքավարական պզտիկ պարզ ցոյցերու մէջ իսկ կը թերանան, նոյն իսկ իրենց Բարոնին հանդէպ: Երբեք չէ՞ք դիտած երբեմն գրագիրներ, — բաց խօսինք— որոնք թերթ կը կարդան կամ անձնական ուրիշ աշխատութիւններով կը զբաղին Զօրպանիին ներկայութեանը: Կարեւորութիւն ունի՞ իրենց համար: Անմիտներ:

Ու վա՛յ ան բարեսէրն որ աս տեսակ պզտիկ թերութիւններու առջեւ աչք կը գոցէ կամ թոյլատու կը դառնայ իր մէկ պաշտօնային նկատմամբ:

«Ինչ՞ուն» չատ բացայայտ է: Որովհետեւ Զօրպանիի մը թոյլատու այդ ընթացքը փոխանակ պաշտօնեան խրախուսելու կամ իր պաշտօնը իրեն յարգել տալու, կը շփոթէ, որով այդ պաշտօնեան ինքնավստահ հովեր մը առած, կը գտնուի յանախ անանկ թեթեւ լկտի, ու իր պաշտօնին ու դիրքին անվայել անանկ ընթացքներու կամ շարժումներու մէջ, որոնց, պաշտօնակից մէկն անգամ չպիտի կրնար հանդուրժել, ա՞ր կը մնայ Զօրպանին, որ գիտէք թէ ի՞նչ տեսակ վայրենական, անարդ թելադրութիւններու կը մղուի, երբ պզտիկ ասնձգութիւն մը զգայ իր արժանապատուութեան դէմ:

Հետեւութիւնը՞:— հարկ չկայ:

Քանիներ կը ճանչնամ, որոնք փընտռուած յատկութիւնները մէկ կողմ, վարուիլ մը գիտնալու կամ գոնէ ինքզինքին սիրցնելու չափ ազնուութիւն չունենալնուն, այսօր յաւիտենական դատարկութեան մը մատնուած՝ ցաւալիօրէն կ'ողբան իրենց ճակատագիրը, զոր իրենք գտնացուցին: Ցաւիտենական յուսահատները...:

ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ՊԱՇՏՕՆԻ ԳԻՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

(ՄԵՐ ԲԱՐԲԵՐԷՆ)

Աբեւելեան Մամուլի 39րդ թիւին մէջ «Ցաւիտենական Զօրպանին» վերնագրին տակ յօդուած մը հրատարակած էր Միհրան Ուղուրլեան:

Այդ յօդուածը քննադատել չէ որ կ'ուզեմ հոս, —բան մը որ բոլորովին պիտի հակասէր գործատէրերու նկատմամբ տածած անմպատ գաղտնիարներուս — այլ, պիտի աշխատիմ մէկ քանի տողերով մէջ բերել յարակից ուրիշ պարագայ մը, որ լրացուցիչ մաս մը ըլլալէ աւելի՝ կարժէ՞ր որ նկատի առնուէր, երբ խնդիրը կը դառնար գործատէրին ու պաշտօնէին, կամ, այլապէս, — ինչ որ աւելի որոշ ու յարմարագոյն բացատրութիւնը պիտի ըլլար — վարձակալին եւ վարձատուին յարաբերութիւններուն շուրջը:

Անշուշտ յանուն չպիտի գտնեն բացատրութիւնս ամէն անոնք՝ որոնք խընդիրը իր իսկական վիճակին մէջ՝ քիչ մը աւելի լայնախոհ կերպով դատելու ողջմտութիւնը ունին: Եւ թերեւս, մատնելու այս կերպն է, —ինչ որ հաւանական է, եւ հետեւապէս ցաւալին— որովհետեւ ունենալու բիրտ յատկութիւնովը կը սնանի այսօր մեր գործատէր Զօրպանիներուն ստուար դասը, այսինքն անոնք՝ մանաւանդ որոնց նկարագիրը աւելի կը յատկանշուի ու կը բնորոշուի կարծես՝ Զօրպանիի հնաւանդ ու պատկերոտ մակդիրով:

Նկատելի պարագան, սակայն, սա՛ է որ, —ինչ որ կ'ուզեմ դիտել տալ հոս — երբ քննադատելու կ'ելլանք կարգ մը հաճ՝ աղաներու անխիղճ ու աններիլի ընթացքը կամ վերաբերումը դէպի իրենց պաշտօնեաները, միւս կողմէ սակայն այս վերջիններու մասին այդ ստիճան լաւատես ու ներողամիտ ըլլալ, արդար դատողութեան գործ մը չպիտի ըլլար, այլ պարզապէս թելադրութիւնը հասցնել միամտութեան այն ստիճանին՝ որ ներելի ըլլալէ շատ ու շատ հեռու է:

Պաշտօնէութիւնը մեր մէջ չատ ինկած ու վատթարացած է, քան զոր կ'ըմբռնէ յարգոյ յօդուածագիրը: Ես ալ, իմ յարաբերութիւններուս բերումով դիտած եմ այս պարագան, եւ իր չեղուած հանգամանքներուն մէջ:

Զէ՛, այդչափ լաւատես, այդչափ քաջալերող չըլլանք. ատիկա գոնէ մեր պաշտօնեայ դասակարգին համար չէ. եւ կարծեմ, մեղք կ'ըլլայ անշուշտ —եթէ ոչ անարդար— երբ հրապարակի վրայ, ասդին անդին ցանցնուած լկտի, չփցած խլէզներու մեծ թիւին առջեւ աչք կը գոցեն, խնդիր ընելու, քննադատելու համար Բարոնին սա կամ նա ընթացքը, որ յանախ, լաւագոյն փոխարինութիւնը եւ արդար վարձատրութիւնն է իրենց —վարձուորներուն— պաշտօնին գիտակցութեանը մէջ:

Որո՞նք են ուրեմն տարբերան այն յատկութիւնները, որոնք կը փնտռուին դլխաւորաբար, ու որոնցմով միայն պաշտօնեայ մը սիրելի կը դառնայ իր պետին: Ըստ իս՝ տնտատիկ — հնազանդութիւն հաւատարմութիւն եւ աշխատասիրութիւն. երեք յատկութիւններ՝ որոնց մասին դատարար իսկ չունի մեր այսօրուան լրագրական պաշտօնէութիւնը: Եւ այս մասին բացատրութիւնները՝ հակայ ընդհանուրին առջեւ՝ այնքան փոքր են ու այնքան ցանցառ, որ խնդիրը ոչինչ կը կորսնցնէ իր այդ կերպ մեկնութիւնովը:

Օրինակ:— Դրեթէ չեն հարմարիր անանոնք:

Վաճառատան մը մէջ, երբ մէկու մը ա՛ւ է պաշտօն կը տրուի, այդ նորեկ պաշտօնեան, առով իրաւունք կու տայ ինքզինքին յախուռն կերպով միջամտելու վաճառատան ամէն տեսակ գործառնութիւններուն, հոգ չէ թէ անանք իր հասողութենէն կամ խորհելու ձգձիմ կարողութենէն փարատելու համար: Ինչ փոյթ, բաւական է որ պաշտօն մը, ափ մը տեղ է տրուեր հոն իրեն: Եւ ասիկա ի՞նչ բանի արդիւնք կը կարծէք որ ըլլայ:—Տարակոյս չկայ թէ իրենց պաշտօնին գիտակցութիւնը չունենալնուն բացարձակ հետեւանքը. ա՛ւելի ոչ պակաս: Անաւասիկ պարագայ մը, որ արդէն ինքնին պիտի բաւէր դառնացնելու պաշտօնեայն մը ճակատագիրը: Եւ, յետոյ պաշտօնակիցներու հետ վարուիլ գիտնալու, մեծը յարգելու ազնիւ յատկութիւնը ունենալն զանձ:

Ասոնցմէ եւ ոչ մէկը ունենալէ զատ, շատ անգամ քաղաքավարական պզտիկ պարզ ցոյցերու մէջ իսկ կը թերանան, նոյն իսկ իրենց Բարոնին հանդէպ: Երբեք չէ՞ք դիտած երբեմն գրագիրներ, — բաց խօսինք— որոնք թերթ կը կարդան կամ անձնական ուրիշ աշխատութիւններով կը զբաղին Զօրպանիին ներկայութեանը: Կարեւորութիւն ունի՞ իրենց համար: Անմիտներ:

Ու վա՛յ ան բարեսէրն որ աս տեսակ պզտիկ թերութիւններու առջեւ աչք կը գոցէ կամ թոյլատու կը դառնայ իր մէկ պաշտօնային նկատմամբ:

«Ինչ՞ուն» չատ բացայայտ է: Որովհետեւ Զօրպանիի մը թոյլատու այդ ընթացքը փոխանակ պաշտօնեան խրախուսելու կամ իր պաշտօնը իրեն յարգել տալու, կը շփոթէ, որով այդ պաշտօնեան ինքնավստահ հովեր մը առած, կը գտնուի յանախ անանկ թեթեւ լկտի, ու իր պաշտօնին ու դիրքին անվայել անանկ ընթացքներու կամ շարժումներու մէջ, որոնց, պաշտօնակից մէկն անգամ չպիտի կրնար հանդուրժել, ա՞ր կը մնայ Զօրպանին, որ գիտէք թէ ի՞նչ տեսակ վայրենական, անարդ թելադրութիւններու կը մղուի, երբ պզտիկ ասնձգութիւն մը զգայ իր արժանապատուութեան դէմ:

Հետեւութիւնը՞:— հարկ չկայ:

Քանիներ կը ճանչնամ, որոնք փընտռուած յատկութիւնները մէկ կողմ, վարուիլ մը գիտնալու կամ գոնէ ինքզինքին սիրցնելու չափ ազնուութիւն չունենալնուն, այսօր յաւիտենական դատարկութեան մը մատնուած՝ ցաւալիօրէն կ'ողբան իրենց ճակատագիրը, զոր իրենք գտնացուցին: Ցաւիտենական յուսահատները...:

ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԳԱՒԱՌԻ ԿԵԱՆՔԻՆ

Ս. ԽԱՉԻ ՎԱՆՔԸ

Այս անգամ գործս Ս Խաչի վանքի հոգաբարձութեան հետ է, եւ թո՛ղ թըղնամական աչքով չայուր գրածիս, վասն զի առելութիւն յաղեցնելու դիտաւորութեամբ չէ որ այս քանի մը տողերը կ'ուղղեմ անոր հասցէին, այլ վանքի մը չարը ի նկատի ունիմ: Հաստատ համոզուած եմ թէ արեւու նման փայլուն ճշմարտութիւն մըն է որ հանրային գործերու մէջ վարչական եւ մատակարարական խնդիրները ժողովրդի մը բարոյական տեսակէտը կը յատկանշեն: Հետեւաբար՝ ո՛րչափ աւելի խնամք եւ հոգածութիւն ի յայտ գայ անոնց մէջ՝ ապահովապես այնքան աւելի լաւ գաղափար մը կը կազմուի նոյն գործերու, վարիչ մարմիններու եւ ամբողջ հասարակութեան ալ վրայ:

Հոգիս մէկ երկու ամիս կ'ըլլայ որ սոյն վանքի հոգաբարձութեան մէջեւ ծագած երկպառակութեանց եւ գործերու անխնամ, երեսի վրայ մնալուն արձագանգ կ'ըլլայի նոյն այս սիւնակներուն մէջ, յոյս յայտնելով թէ անպատեհութիւնները մէջտեղն պիտի վերցուէին. բայց ընդհակառակը, տրթմով աւելի՛ եւ աւելի՛ ծաւալուն հանգամանք մը ստացան անոնք, մինչեւ որ հոգաբարձութիւնը ա՛լ ձանձրացած՝ լքեց ամէն ինչ, ու տնտեսութիւնը փարախներով հեռու ըլլան շատ անգամ: Ինչ փոյթ, բաւական է որ պաշտօն մը, ափ մը տեղ է տրուեր հոն իրեն: Եւ ասիկա ի՞նչ բանի արդիւնք կը կարծէք որ ըլլայ:—Տարակոյս չկայ թէ իրենց պաշտօնին գիտակցութիւնը չունենալնուն բացարձակ հետեւանքը. ա՛ւելի ոչ պակաս: Անաւասիկ պարագայ մը, որ արդէն ինքնին պիտի բաւէր դառնացնելու պաշտօնեայն մը ճակատագիրը: Եւ, յետոյ պաշտօնակիցներու հետ վարուիլ գիտնալու, մեծը յարգելու ազնիւ յատկութիւնը ունենալն զանձ:

Ասոնցմէ եւ ոչ մէկը ունենալէ զատ, շատ անգամ քաղաքավարական պզտիկ պարզ ցոյցերու մէջ իսկ կը թերանան, նոյն իսկ իրենց Բարոնին հանդէպ: Երբեք չէ՞ք դիտած երբեմն գրագիրներ, — բաց խօսինք— որոնք թերթ կը կարդան կամ անձնական ուրիշ աշխատութիւններով կը զբաղին Զօրպանիին ներկայութեանը: Կարեւորութիւն ունի՞ իրենց համար: Անմիտներ:

Ու վա՛յ ան բարեսէրն որ աս տեսակ պզտիկ թերութիւններու առջեւ աչք կը գոցէ կամ թոյլատու կը դառնայ իր մէկ պաշտօնային նկատմամբ:

«Ինչ՞ուն» չատ բացայայտ է: Որովհետեւ Զօրպանիի մը թոյլատու այդ ընթացքը փոխանակ պաշտօնեան խրախուսելու կամ իր պաշտօնը իրեն յարգել տալու, կը շփոթէ, որով այդ պաշտօնեան ինքնավստահ հովեր մը առած, կը գտնուի յանախ անանկ թեթեւ լկտի, ու իր պաշտօնին ու դիրքին անվայել անանկ ընթացքներու կամ շարժումներու մէջ, որոնց, պաշտօնակիցներ մէկն անգամ չպիտի կրնար հանդուրժել, ա՞ր կը մնայ Զօրպանին, որ գիտէք թէ ի՞նչ տեսակ վայրենական, անարդ թելադրութիւններու կը մղուի, երբ պզտիկ ասնձգութիւն մը զգայ իր արժանապատուութեան դէմ:

Հետեւութիւնը՞:— հարկ չկայ:

Քանիներ կը ճանչնամ, որոնք փընտռուած յատկութիւնները մէկ կողմ, վարուիլ մը գիտնալու կամ գոնէ ինքզինքին սիրցնելու չափ ազնուութիւն չունենալնուն, այսօր յաւիտենական դատարկութեան մը մատնուած՝ ցաւալիօրէն կ'ողբան իրենց ճակատագիրը, զոր իրենք գտնացուցին: Ցաւիտենական յուսահատները...:

ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԻՏԷԱԼ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Ա.

Հով, անձրեւ, մառախուղ, խիստ կարճ օրեր, ցած ու տխուր երկինք մը, դաշտը մերկ, յորդ գետեր՝ աղմկայոյզ ջուրերը գլտորող, վիշտերու ամիսը, Դեկտեմբեր:

Սեւ ծառերուն վրայ սեւաթոյր ճիւղեր՝ ուր վերջին տերեւ մը կը չարժի դեղնած ու դողդոջուն, թրջուած դաշտեր, հեծած խոշոր խոտեր, մելամաղձութիւն՝ հորիզոնին վրայ, մռայլութիւն սիրտին մէջ:

Կրակիս մօտ՝ առանձին եմ: Հովին ձայնը, միօրինակ աղմուկը տարտիին՝ որ կը ծեծէ ապակիս, անանկալ ճնչիւնը տխուր ակամայմին՝ զոր կ'ուտեցնէ խանութիւնը, կայծերու ճարճատիւնը, ամէն ինչ կը յուզէ, ամէն ինչ կը վրդովէ զիս: Կիսայրեաց ածուխներուն մէջ կը փնտռեմ. անդիտակից, ապատանը առանձնութեան: Ու երազ, պատրանք, անուրջ, արդիւնք խենթուկ երեւակայութեանս, տարօրինակ ամուսնութիւն մը կը պարզեն ինծի համար նուրբ ժապաւէնին մէջ՝ մոխրագոյն ամիսներու, զորս բոցը կը հիւսէ հրավառ ածուխներու շուրջը:

. . . . . .

Բ.

... Անծանօթ գեղի մը մէջ, խիստ պզտիկ գիւղ մը, հերի ասկէ, ոչ շատ հեռի սակայն, դեռատի աղջիկ մը, դեռ մանկամարդ, հազիւ ամուսնութեան տարիքը հասած, տասնիւթ տարեկան, թերեւս չկայ իսկ:

Դժբաղդ աղոց յաւիտենական պատմութիւնը ունի նէ: Մայրը մեռած է, հայրը վերստին ամուսնացած. խորթ մայրը կարծրասիրտ է իրեն նկատմամբ:

Առաւօտեն մինչեւ իրիկուն կը տառապի, գիւղերը՝ աղօթքէն յետոյ, կուլայ պառկելէ առաջ, երկար ժամեր ծածկելով իր անմեղունակ, անբիծ, միամիտ, խարտիշագեղ հէք պզտիկի սիրուն գլուխը, բարձին տաքուկ ապաստանարանին մէջ:

Ինչպէս տեսայ զանի. չդիտեմ:

Բայց չկրցայ զայն տեսնել՝ առանց խղճալու անոր վրայ, խղճալ՝ առանց սիրելու զայն: Կը տեղեկանամ:

—Օ՜հ, տուրլու, պարո՛ն, ոչնչան թչուառ է, կ'ըսեն ինձի դրացիները. քարերէն գէշ ծեծուած, պարո՛ն, ծեծուած, գանի պէս ծեծուած, ընկճուած հարուածներու տակ ու չարչարուած այլասութիւններով. ամէն ինչ անոր ընել կուտան: Նաեւ գէշ մնանած: Օ՜հ, որքա՛ն ալ թափէ իր արցունքները, իրաւունք ունի նէ:

—Բայց պիտի մեռցնե՞ն զայն:

—Ձէրդիւ ատ է իրենց ուզածը. մօրուն ամէն ինչ պիտի ընէ՝ անկէ ազատելու համար: Կան մարդիկ՝ որ Աստուծմէ չեն վախնար:

Աւելին չեմ հարցներ: Այս վայրկեանին՝ աղջիկը կ'ուտնի մեր մօտէն: Տրժգոյն է ու իր աչքերը կապոյտով չրջանակուած:

Անշուշտ լացած է: Կը վերջնէ ակնարկը ու տխնելով իմին

Կրտսերին Հարցեր

ՍՈՒՐԵՆ ԳՈՂՈՒՆՈՎ

Ինչպես կեղտոտվեցավ Ցարսկոյե Սելոյի գեղեցիկ լիճը։ — Ինչպես Ռուսաստանի ոստիկանությունը ոստիկանություն է։ — Ինչպես Ռուսաստանի ոստիկանությունը ոստիկանություն է։ — Ինչպես Ռուսաստանի ոստիկանությունը ոստիկանություն է։

—

Ամառ ուրախությունը հասավ։ Ամառվան հանգիստ։ Ամառվան հանգիստ։ Ամառվան հանգիստ

ՄՈՒԶՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843 ԻՆ

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518,483·42 ֆրանկ

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զուտակաց բրամագրութիւն, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուզուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիր. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Ինաեէթ խանի դէմը, Վոյվոտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

ՀԱՆՁԱՅՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱՅԳՐ ԷՔԲԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան շինծու գովեստներ կը կարդացուին։ Հայգը Էքբէմ խայծղանը օսմ. ու օտար բժիշկներու գնահատմանը եւ առողջապահական Խորհուրդին արտօնութեանը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ ստամոքսի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ընեն խայծղանի միւս ջուրերը։ Խիստ օգտակար է հաղի, ցնդատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնցայի եւ թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուններու եւ դեղարաններու մէջ։ Գինն է հինգ դրուշ։ 23—80

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ԾԽԱԶԳԱՑԻՆ ԵՎԱՆԳԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փախադարձ, հիմնուած 1845ին

1902 Յունուար 1ին նրա յանձնառութիւնները՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրութիւններուն եղած փոխառութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000ին չափ ապահովագրող ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը. և որոնց կը պատկանի քառորդ շահերը։ 1901ին ապահովագրուց վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ակնկալական բոլոր մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլոր խնդիրներ ունելի մենաշնորհ և շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվնասելի է, ալեւոր դարմանմամ, ճամբորդութեան, մահուան ապահովագրութեան և պատանեաց, անձնատուութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի ատեն։ Տիկնոջերուն բոլորը կ'ուզուին ստանալ փոխառութիւններ 3 տարի ապահովագրեալի վճարելի յետոյ։ ատենը յետադարձ ապահովագրեալին հաշուի առնելու։ այս փոխառութիւնց գումարները պատ պատ նշանակուած են բոլորին մէջ։ 30 օր պարմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար ապահովագրեալ, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ։ 5 տարի վերստին շարունակելու ատենմինչեւ հիմա, յետմնաց ապահովագրեալները 5 տա 100 տոկոսով համադրեալ վճարելով։ մէկ տարեկան ընդհանրապէս յետադարձ կրնայ։ Ապահովագրեալներ երդարանքներ։ բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, ունենալ որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամենաբարեխիղճ։ ատանց հաշուի ունենալ անկախ միատարած տարեկան ընդհանրներ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ Ի Թուրքիա

Ճ. ՌԻ. ՀՈՒԼԻՕՂԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Գլխաւոր Գործակալ

Ա. ՋՈՒՇԱՇԵԱՆ

Գալաթա, Հուլիոյ խան

Վոյվոտա փողոց, Վէֆիկիս խան

Գլխաւոր գործակալ Ֆ. Ֆրանկոս

ՀԱՆՁԱՐԱԻՈՐ ՏԱՐԻՆԵՐ

Ահա նոր դիւտի Օրուան հետ համեմատելով խիստ քիչ կարևորութիւն մը ունին։ Խրատանձ (սրբաձա) և արեան տկարութիւն և միւս արեան քէշութեան հետևանքները, որոնք մարմնոյ տկարութեան նշաններն են, այս պիսի ադեները դարմանող և բժշկող դեղ մը կրնայ միայն ամենակարևոր և ամենաբանչելի բան մը համարուիլ։ Ակաւասիկ հիմայ աշխարհս մէջ նոյ դեղ մը բոլոր այն ախտերու դէմ

Շիշերու վրայ ասոր ուշադրութիւն ընել պէտք է։

SCOTT'S EMULSION

որ Աւստրալեան մթնոլորտի մէջ դանուած փոշիները չորցնելուն պէս, նոյն հիւանդութիւնները կը բժշկէ։

ԸՍՊՕԹԻ ԲԵՂԵՐՈՒԹԻՒՆ

նաև մարդկային մարմինը շրջապատած բոլոր ախտերը հեռու կը վրնտէ։

ԸՍՊՕԹԻ ԲԵՂԵՐՈՒԹԻՒՆ

Արեան տկարութիւն ունցող տղոց կեանքը կը փրկէ։

Բոլոր դեղագործները և դեղավաճառները կը ծախեն։

23

SANTAL SALOLÉ LACROIX

ԳԱԲՍԻԻԼՆԵՐԸ

Միջոցին գործարանի հիւանդութեանց դէմ գործածուող հականեխիչ դեղերուն ամէնէն աղուն և ամենասուր խրատնելին է։

Վաճառատեղին դեղարան Լաքրուա, 31, Rue Philippe-de-Girard, PARIS.

ԹԻ ԿՐԷԶԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԼՈՆԴՈՆ

Ընկերութեան գոյքը 1900 դեկտեմբերին	Ֆր. 191,934,570
Տարեկան հասոյթ ապահովագրիներէ եւ տոկոսներէ, 1900 դեկտ. 31ին	» 32,467,172
Վճարումներ բանթ վիճակներու, ապահովագրութեան պայմանագիրներու, վերադարձումներու, եւլն. Ընկերութեան հիմնարկութենէն՝ 1848էն ի վեր	» 426,499,043
1900ի տարեշրջանին մէջ Ընկերութիւնը 5556 ապահովագիր յանձնած է, որ կը ներկայացնեն	» 52,981,500

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝

ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ

Մէյմանէզդ փողոց, Ալալէմնի խան, Պոլիս, իսկ Ղալաթիոյ մէջ՝ Ալեքսիսի խան և Մէյմէնէթլի խան, թիւ 8։

ԲԱԹՐԻՈԹԻՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.	ԿԱՐՏԻԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
1824ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ	1821 ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,500,000 անգլիական ոսկի	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,000,000 անգլիական ոսկի

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՆԴԴԻՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ֆրիանեար գործակալ ԷՏՈՒԱՐՏ ԷՆՏ ՍԸՆ, Ալալէմնի խան, Պոլիս 26—52

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԱՌ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի, Ֆորսոյի. Մեքենարկեանի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Բամմէզ	3000	Թիպա	2500
Անարա	3000	Նէքթիս	2400
Թէյզը	3000	Օսայրիս	2250
Թեանորուս	3000	Բէրա	2250
Տարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Դասրընի	1500
Մարջօքթս	2500	Կելէտա	1500

Դիմել առ Ֆ. ՈՒԻԹԹԻ և ԸՆԿ.

Ռեմիրոյ խան

ՃՆԳԻՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

194 Ալեքսի Ուսիսթ Լիվերբուլ

ՖԻՆԱՆՍԻՍ CUNARD

ՔՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԱՌ

Որ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվերբուլի եւ Արեւելեան միջեւ։

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	550
Սաքսոնիա	13900	Քանատիան	484
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3225
Քամբանիա	12950	Բաալա	2943
Սուլթանիա	8843	Թրիթա	2936
Ումբրիա	8128	Միրոնա	2938
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2555
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	218
Օլրանդ	7269	Նէբրասքա	16
Դիմել առ		ՃՈՒԼ և ՍԻՆԳԷՐ	

Joly et Seager

Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8 Գալաթա — Բոլոր ուղղութիւնք փոստոյ։ 351

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԱԾ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵՂՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, ԲԵՂԵՐՍԲՈՒՐԳ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցի խորտակումի դէմ, ինչպէս նաև կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Ներդրեալ արութեան գումար	129,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

հոս Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղարեան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա, և Ղալաթիոյ գործակալութեան, Իսկի Կէօմրիկ խան, Բարաթին տրայ։

Տէօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 524

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ԵՒ ԸՆԿ.

ПРАВА ВНЕ МАРКА ОРЕЛЪ ОРИГИНАЛЬНЫЙ ОРЕЛЪ МОНОПОЛЬ

պատիւ ունին ծանուցանել իրենց յարգոյ յաճախորդաց թէ, վաճառման բազմազան տեսակներու վրայ այս տարի ուեւելցուած են նաեւ առանձնակարգ լաստիկ կօշիկներու ճոխ մթերք մը, վերը նշուած մարքամով, որ տեսակի ազնուութեան, տոկունութեան եւ ժամանութեան տեսակէտով անմրցելի է։

Կը ծախուի միմիայն մեծաքանակ, այլոյնի անուանով։

Գաւառներէն պայմաններու եւ դիներու մասին տեղեկութիւն ուզողները կրնան դիմել նամակով իրենց հասցէին

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս, Մարբուճեղբար, թիւ 4—6

25—25

ԹՈՄԱՍ ՌԻԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԱՌ

Ընդմէջ Հալի և Գլասգոյի եւ Օսթանդի

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմա	1497	Գոգա	1011	Մայմա	724	Բօգարիս	186
Ալէքթ	3607	Գոնկո	2906	Կրանս	1695	Մարկոպ	2273	Սարգօ	1113
Անծէլս	1541	Գոգաս	895	Լիրս	775	Մարգէլլա	3709	Ցիրքս	1735
Արիսագս	2271	Լիսա	4311	Լիտանիս	1580	Մրկաստ	3557	Ցիլվիս	1198
Գասանս	1822	Տօմինս	937	Մինաս	3726	Մրիս	1057	Ցէքս	1200
Գորտինս	1264	Տուրս	2383	Հորագս	3600	Մօնթէպէլլս	1735	Փասս	1328
Գրաֆս	1076	Ֆրաքս	1712	Համպտէր	595	Մուրիլլս	2419	Բ. Ուիլսըն	1546
Գրինս	841	Ֆինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօրիս	3827
Գրֆֆիսս	4431	Իարս	2464	Իտանս	5546	Օրիս	4100	Թուլտս	1479
Դէլրս	1671	Իլտոբաս	1520	Քէնս	1089	Օնտարիս	4036	Թորիսս	487
Դալիքաս	1837	Իրազս	1841	Ֆլէս	1053	Օրլանս	1535	Ուրպինս	2429
Դամէս	1244	Ֆիտս	954	Ֆորբէս	2307	Պալերմս	1637	Ջասրս	1914
Դազս	1094	Հինդանս	1828	Ֆոլնս	1700	Բոլս	510	Ջոլս	1259
Զիբակս	2729	Ցլամինգս	849	Լէս	1053	Ռիսալս	2229	Ջոլիսբրնս	2396
Միսերս	1831	Ցրանսիլսրս	4532	Լէբանոնս	2272	Ռինալս	1663	Տէտս	1850
Գլիս	2697	Ցոլիլէս	3060	Լիվօրնս	1643	Ռոլլս	1613	Էրս	1200
Գոլրատս	4235	Գեղանս	1243	Լորէնցս	3191	Ռսէնս	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են։

Սարոֆս շոգենաւը, նաւապետ Գօքսհոլ։

Ալէքս շոգենաւը, նաւապետ Հիք։

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի։

Ֆլիս շոգենաւը, նաւապետ Սընկ, նոյեմբեր 13ին։

Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՍՆ

Թիւ 23—24 Քեչէճի Մեիլէթ խան։ Գալաթա 377

COMP. RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԱՌ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Գ. 11/24 Սեպտեմբեր ժամը 10ին առաւ. Տարանկ, Միտիլին, Իզմիր, Փիրա, Թարապոլու-Շամ, Գէրալ, Ցաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։

Ե. 13/26 Սուէտա ժամը 10ին առաւ։

Շբ. 15/28 Մէրսինա, Իզմիր, Գիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւ։ Սուէսա ժամը 2ին իրիկուն։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԱՌ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մ. ԶԱՐԻՖԵԱՆ ԵՒ ՀԱԼԻԼԵԱՆ

Ն. ԲԱԳԷՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍԷԳԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԱՌ

Նոյ. 29ին Մինկրէլի, Ամ. Եգեբրլ։

» 30ին Հէնս Անվր էն։

Դեկտ. 1ին Իմերէթի, Մարսիլիա։

» 7ին Սիրիասի Սեւ Ծովն։

ՄԱԹՍՈՒՆԵՐԸ

Նոյ. 30ին Մինկրէլի, Ամ. Մարսիլիա։

Դեկտ. 2ին Իմերէթի, Սամսուն, Տրապիզոն Գաթամ և Նովորոսիսկ։

» 1ին Հէնս Մարդր և Անվէրս։

» 8ին Սիրիասի, Ամ. Մարսիլիա։

Ծանօթ. տարեկան թերթիկ մը։

Առաջին կարգի Բարձրագոյն Գինը 245 Ֆրանկ. Բնակարանը 175 Ֆրանկ. Տեղեկութիւնք համար դիմել Գրասենեակին Թոփ Հանէի Գրասենեակ։ 516 Թ. ԲԼԷՊՈ

ՖՐԼՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԱՌ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի եւ Արեւելեան միջեւ բանող շոգ.

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ցիպրա	3500
Առմենիան	10500	Իմպրէսին	3500
Բէտորիան	10500	Արբոլոն	3000
Լանքասթրիան	9000	Պէտերսն	3500
Միլատեֆիա	9000	Գլասգոն	3500
Թոլսմաիան	8000	Սպէկտան	2500
Ֆրանսիան	8000	Ամերիկան	2500
Գասքոնիան	8000	Ամստրատամ	2500
Ֆիրմինիան	8000	Ալեքսիան	2500
Ֆալէրնիան	8000	Լէյսիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեա	900
Վալսիան	3700	Օրսրա	800
Ֆլամինիան	3700	Լեսոսի	85
Ֆանիան	3500		

Ապրանքի ապրիլէն կը թնչուի իսկն ապրանքն ալ ուրիշ փոխադրելու համար Գալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրամանագրի գրելի շոգենաւն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ԷՏՎԱՐ ԼԱՅՏՆԻՆ

Գալաթիա, փոստային գրասենեակ մը։ 600

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ„Ի (197

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ ՏԻՐ ՊՈՒԱԿՈՎ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԱՆՄԵՌՈՒԿՆԵՐՈՒ ՓՈՒՆՋԸ

Ի

Բացատրութիւն մի խնդրէք։ Քիչ մը յետոյ լսելիք ձեր խօսակցութենէն պիտի իմանաք ամէն ինչ։ Զարդախուզէն ներս մտէք, ուր Պ. Տորժէր ինձի կը սպասէ եւ խնդրեցէք անկէ ձեր խնդիրներուն ականջ դնելու։ Մէկ քանի վայրկեանէն, անիկա ապացոյցը պիտի ունենայ թէ Պ. որ Բարնեթ անկեղծ է։

—Մ'վ պիտի ընդունիք հիմա։

—Պիտի տեսնէք... Աւելի խօսք չուս դեր... պէտք չէ որ մէկեալ տեսնեն մեզ։ Ներս մտէք կ'ըսեմ ձեզի։

—Երդուընցեք որ ոեւէ վտանգի չպիտի ենթարկուիք։

—Ո՛չ մէկ վտանգի, գէթ այս պահուս։ Կրնաք դուռը գոցել, եւ՝ ինքզինքիդ ծածկելով մեւոքը դոցող վարագոյրին ետեւ, ըլլալիք խօսակցութենէն բառ մը իսկ չկորսնցնել։

—Եթէ պէտք ունենաք օգնութեան, ես կը հասնիմ, մրմնջեց Մաքսիմ։

Այս վերջինը առանց վարանումի չէ որ հնազանդեցաւ կոմսուհիին։ Թերեւս չպիտի հեռանար սենչն, կոմսուհիին սպառնացող վտանգին դիմադրելու համար, եթէ երրեք նուազ վրդովուած ըլլար։

Բայց այնպիսի կացութեան մը մէջ կը գտնուէր, ուր մարդ կը շուարի իր ընելիքին վրայ եւ վայրկենական ներշնչման համեմատ կը գործէ։

Մաքսիմ լաւ կը դդար թէ, հակառակ ամէն բանի, կը սիրէր այդ կինը, որ ծայրայեղներուն դէմ կ'ելլէր, անանց մթին գործերուն աջակցել յետոյ։ Բայց կոմսուհիին կէս գաղտնաստացութիւնները զինքը նեսած էին անբացատրելի չուարումի մը մէջ։ կը փափաքէր սեպի պարծառ տեսնել կացութիւնը։

Այն խօսակցութիւնը, որուն համար Տիկին Եալթա կ'առաջարկէր մտիկ ընել, առանց ինքզինքը ցուցնելու, անտարակոյս իրեն պիտի իմացնէր չգիտցածը։ Թեւեւ կը դարձեր դուռներուն ետեւէ մտիկ ընելու արարքէն, ասով հանդերձ զարդախուզէն ներս մտաւ։

Այդ բժիշկը ու դուստրիրը մեծ օրերու դէմք մը առած էր։ Մանուան վիճաբանութիւնը, զոր Պ. Տորժէրի ու իր աղջկան պատմեց դողութեան ճշմարիտ պատմութիւնը։ Պիտի յայտնեմ թէ ուրուն կողմէ եւ ինչ նպատակաւ գործուած է դողութիւնը։ Ու պիտի հաւատայ ինձի, որովհետեւ անհերքելի ապացոյց մը պիտի ընծայեմ։ Միայն ինքզինքս բերան պիտի առայ։

—Ձեր գաղտնապահութեան վրայ հաւատք չունիմ ալ եւս։ Ի՛ուզեմ գիտնալ թէ ի՞նչու համար մեզի դէմ դարձաք, ծառայութիւններ մատուցանելէ յետոյ մեզի։

—Որովհետեւ չեմ ուզեր առնչութիւն ունենալ Բեղերսպուրգի արարքը գործող մարդասպաններուն հետ, բաւ կոմսուհին, նայուածքը սեւեռելով Վիլլակոսի վրայ։

—Աւասիկ պատասխան մը, որուն չէի սպասեր բնաւ, բաւ առքիէօրը։ ուսերը ցնցելով։ Ձեր խղճահարութիւնները շատ ուշ մնացած են։ Երբ մեզի հետ երդուընցաք պայքարելու համար, չէիք անգիտանար թէ ամէն միջոց ի գործ պիտի դնէինք։

—Զէի կասխատեար թէ մինչեւ իսկ սպանութեան պիտի գիմէք, ձեր մտադրութիւնները յաջողցնելու համար։ Դիտէի թէ ձեր մէջ մարդասպաններ կան, բայց կը կարծէի թէ այդ մեկուսի սեռիկներ արդիւնք չէին դրութեան մը։ Ցաւս հատներ կ'ենթադրէի այդ սեռիկներուն հեղինակները։ Բնդերսպուրգէն այս տուն հասած լուրը բացաւ աչքերս։ Պիտի կրնաք զիս սպաննել, բայց չպիտի կրնաք բանադատել որ ձեզի համար ըլլամ։

—Ուրեմն որոշած էք մեզ զոնի գրանաստիի մը, զոր հեղիւ կը ճանչնաք։ Եթէ երթաք ձեր սիրտերը ըլլար, մեզ մոցուցիչ պարագայ մը կրնար համարուիլ ատիկա։ Բայց ա՛յ, մեզ բերան կուտաք, անարդարութիւն մը դարմանելու համար։ Ի՛ուզէք անպատճառ տիրուութիւններու առաջքը առնել։ Ձեզի չուսուզի պիտի նսամ այդ ասպիսական կամեսութիւնները։ Բայց արամարանական ըլլալու համար, պէտք է մինչեւ ծայրը երթալ... այն է մեզ ամենքս ալ բերան տալ։

(Շարունակելի)